

EDUKACYJNE FORUM KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

MULTIMEDIALNY KATALOG ZAWODÓW

ZAWÓD: FOTOGRAF

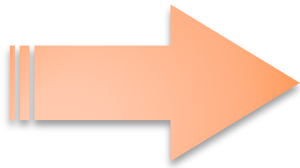
Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty
Działanie 3.4 Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie
Poddziałanie 3.4.3 Upowszechnianie uczenia się przez całe życie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZADANIA ZAWODOWE

ŚRODOWISKO PRACY

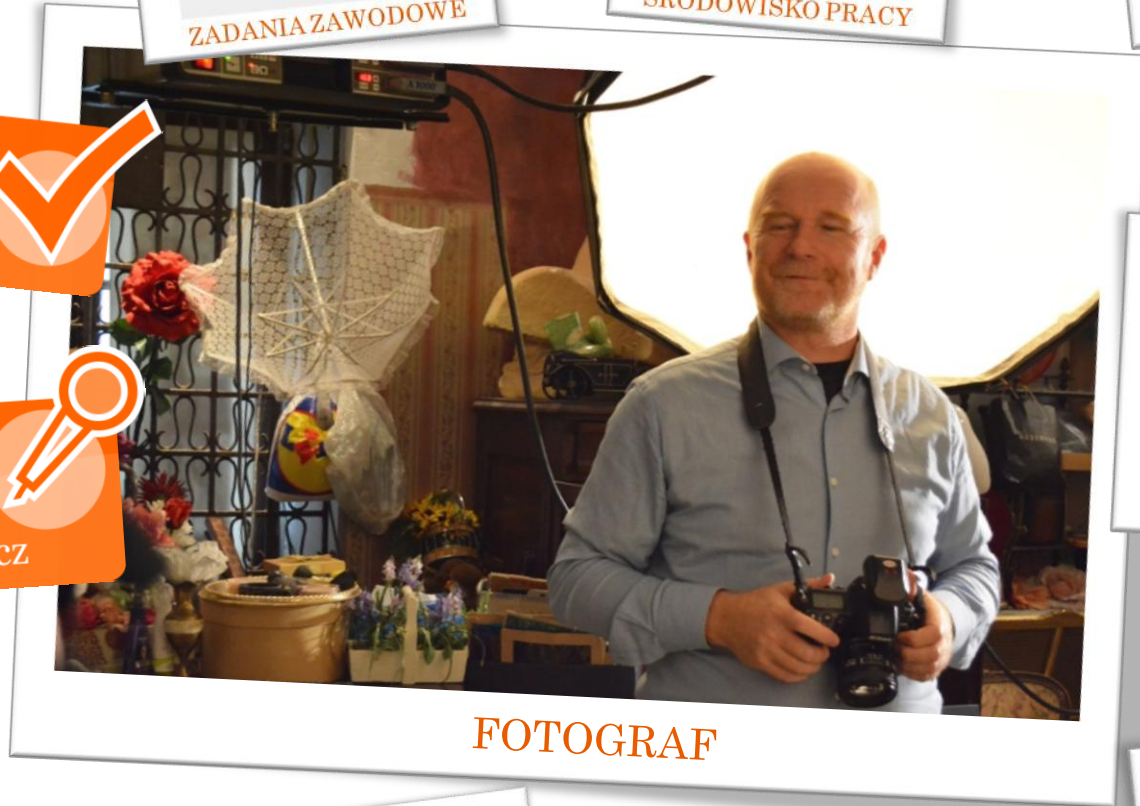

MASZYNY I NARZĘDZIA

Sprawdź
swoją wiedzę

Wywiad
posłuchaj,
przeczytaj, zobacz

FOTOGRAF

PREDYSPOZYCJE

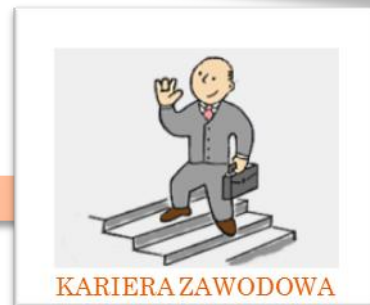
WARUNKI FIZYCZNE

LITERATURA

CZY WIESZ, ŻE ...?

KARIERA ZAWODOWA

CZYM ZAJMUJE SIĘ FOTOGRAF?

ZADANIA ZAWODOWE:

- wykonywanie różnego rodzaju zdjęć,
- obrabianie zdjęć za pomocą profesjonalnego sprzętu oraz oprogramowania,
- wykonywanie m.in.: zdjęć do dokumentów, zdjęć okolicznościowych, portretowych, reportażowych, promocyjnych, zdjęć studyjnych oraz plenerowych,
- wywoływanie oraz przygotowanie odbitek z materiałów klientów,
- obrabianie oraz odświeżanie fotografii, dokonywanie retuszu,
- wykonywanie prac archiwizacyjnych podczas których korzysta z techniki komputerowej.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY FOTOGRAFA?

Miejsce wykonywania pracy

Praca wykonywana jest zarówno w pomieszczeniach zamkniętych jak i w plenerze.

Charakter pracy

Praca fotografa ma przeważnie charakter indywidualny. Zadania zawodowe wykonuje się w zależności od rodzaju świadczonych usług zarówno na zewnątrz - w plenerze jak i w pomieszczeniach zamkniętych: atelier, studiach fotograficznych. Kontakty w tym zawodzie z ludźmi są częste i intensywne.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY FOTOGRAFA?

Możliwości zatrudnienia

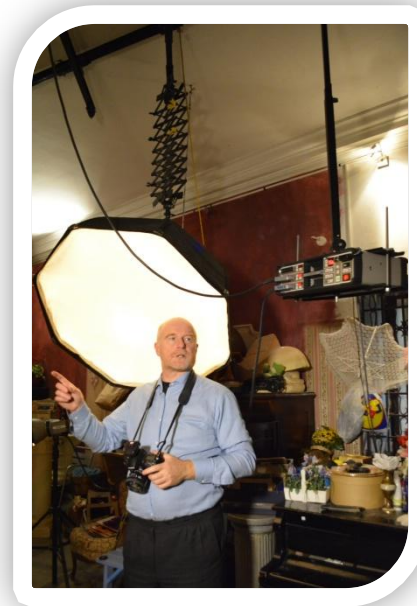
- agencje reklamowe,
- zakłady fotograficzne,
- wytwórnie filmowe,
- wydawnictwa,
- policja – zakład kryminalistyki.

Stanowiska pracy

- fotograf,
- fototechnik,
- operator światła,
- operator kamery,
- grafik komputerowy,
- dokumentalista.

JAKA JEST SPECYFIKA ŚRODOWISKA PRACY FOTOGRAFA?

Czas pracy

Czas pracy fotografa w dużej mierze uzależniony jest od ilości i rodzaju zleceń. Zazwyczaj fotograf pracuje od 3 do 12 godzin dziennie. Czas pracy jest jednak nienormowany, dlatego fotograf może pracować zarówno w dzień jak i w nocy, w święta oraz weekendy.

Czynniki zagrażające zdrowiu

Czynnikiem zagrażającym zdrowiu występującym w pracy fotografa są przede wszystkim zmienne warunki atmosferyczne; kontakt z substancjami/odczynnikami toksycznymi podczas obróbki zdjęć oraz praca w warunkach stresowych. Stres może pojawić się w wyniku intensywnych kontaktów z innymi ludźmi oraz specyficznych miejsc wykonywania zlecenia. Fotograf może wykonywać swoją pracę fotografując działania wojenne (praca fotoreportera), jak również pracować w skrajnie ekstremalnych warunkach (pod ziemią, na wodzie, pod wodą, w powietrzu, na szczytach gór, wieżowców).

JAKICH MASZYN I NARZĘDZI UŻYWA FOTOGRAF?

APARAT FOTOGRAFICZNY

STATYW

SUSZARKA FOT.

KOREKS

LAMPA STUDYJNA

TELEKONWERTER

ŚWIATŁOMIERZ

APARAT FOTOGRAFICZNY

urządzenie służące do wykonywania zdjęć fotograficznych.

STATYW

podstawa zapewniająca stabilizację mocowanego na niej przedmiotu lub urządzenia np. aparatu fotograficznego.

SUSZARKA FOTOGRAFICZNA

przyrząd wykorzystywany w celu osuszania w krótkim czasie papierów fotograficznych o podłożu kartonowym.

KOREKS

jeden z elementów wyposażenia ciemni fotograficznej, światłoszczelne naczynie służące do ręcznego filmów fotograficznych.

LAMPA STUDYJNA

lampa wykorzystywana do oświetlenia studia fotograficznego.

TELEKONWERTER

zespół soczewek, który mocowany jest przeważnie pomiędzy aparatem fotograficznym a obiektywem lub na obiektywie, służący do powiększenia centralnej części obrazu danego przez obiektyw fotograficzny.

ŚWIATŁOMIERZ

rodzaj fotometru, który wykorzystywany jest w fotografii. Wykorzystywany jest do pomiaru natężenia światła padającego oraz odbitego.

JAKIE PREDYSPOZYCJE POWINIEN POSIADAĆ FOTOGRAF?

- wycucie kompozycji obrazu,
- umiejętność kreatywnego spojrzenia na daną rzecz,
- zainteresowania plastyczne,
- wycucie piękna i estetyki,
- wyobraźnia i myślenie twórcze.

Cechami niezbędnymi w tym zawodzie są:

- punktualność,
- komunikatywność,
- odpowiedzialność,
- wrażliwość emocjonalna,
- konsekwencja,
- cierpliwość,
- wytrzymałość psychiczna,
- empatia,
- samokrytycyzm,
- spostrzegawczość i szybki refleks,
- odporność na stres,
- wytrwałość, koncentracja uwagi.

JAKIE WARUNKI FIZYCZNE SĄ NIEZBĘDNE W TYM ZAWODZIE?

- Prawidłowa koordynacja wzrokowo - ruchowa umożliwiająca wykonywanie czynności związanych z obsługą sprzętu fotograficznego.
- Poprawne widzenie i rozróżnianie barw oraz widzenie stereoskopowe.
- Widzenie w ciemnościach - umożliwiające poprawne wykonanie obróbki zdjęć, wywoływanie zdjęć w pomieszczeniach ciemni.
- Wytrzymałość fizyczna przy długotrwałym wysiłku - praca wykonywana w różnych warunkach pogodowych i terenowych.

INFORMACJE DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

- Istnieje możliwość wykonywania zawodu przez osoby z niepełnosprawnością, o ile pozwalają jej na to warunki zdrowotne. Ostateczną decyzję o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie podejmuje zawsze lekarz medycyny pracy.

JAK ZOSTAĆ FOTOGRAFEM?

GIMNAZJUM

Zasadnicza Szkoła Zawodowa - 3 lata
Egzamin potwierdzający kwalifikację A.20

FOTOGRAF

Istnieje możliwość uzyskania kwalifikacji na Kwalifikacyjnym Kursie Zawodowym.

JAKIE SĄ MOŻLIWOŚCI ROZWOJU W TYM ZAWODZIE?

Po uzyskaniu wykształcenia średniego – zdaniu egzaminu maturalnego istnieje możliwość kontynuowania nauki na studiach wyższych:

Fotografia i multimedia, Fotografia, Architektura krajobrazu,
Architektura wnętrz, Grafika, Kierunki operatorskie – Obrazy
multimedialne, Montaż filmowy, Projektowanie graficzne

CZY WIESZ, ŻE...?

CIEKAWOSTKI

- W roku 1822 Nicéphore Niépce wykonał pierwszą fotografię. Najstarsza nadal zachowana fotografia powstała około roku 1826 i została nazwana "Widok z okna w Le Gras" (La cour du domaine du Gras). Obraz został zrobiony w Saint-Loup-de-Varennes i przedstawia dach i otaczający teren posiadłości Le Gras.
- Słowo fotografia pochodzi od greckich photos ("światło") i graphe ("rysowanie"). Po raz pierwszy terminu tego użył Hercules Florence, francuski malarz i wynalazca, kiedy opisywał w pamiętniku technikę robienia zdjęć.
- Pierwszą polską fotografię barwną wykonał prawdopodobnie Stanisław Wilhelm Lilpop i jest to portret Hanny Lilpop z przyjaciółką w Podkowie Leśnej w 1909 r. Jednym z najsłynniejszych polskich kolorowych zdjęć z początku XX wieku jest fotografia *Kwaciarki na rynku w Krakowie* którą wykonał w ok. 1910–1912 roku Tadeusz Rząca.

CO CZYTAĆ?

LITERATURA FACHOWA

- „Nowy podręcznik fotografii”, John Hedgecoe
- „Z chemią przez fotografię jednobarwną”, J.R.Paśko
- „Kanon Fotografii”, Bruce Barnbaun
- „Książka o fotografowaniu”, Andrzej A. Mroczek

Czasopisma:

- „FOTO”
- „Fotografia & aparaty cyfrowe”
- „Foto kurier”

BIBLIOGRAFIA

- Podstawa programowa kształcenia w zawodzie, opracowano na podstawie dokumentu z dnia 7 lutego 2012 r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego z późn. zmianami.
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie CKE, <http://www.cke.edu.pl/index.php/informatory-left/egzamin-zawodowy>
- Materiały projektu „Poznaj swoje zainteresowania i świat szkolnictwa zawodowego”, www.gimnazjum2.lublin.pl/efs/prezentacja
- Strony internetowe szkół prowadzących kształcenie w poszczególnych zawodach.
- „Podręcznik oceny zawodów z punktu widzenia różnych rodzajów niepełnosprawności. Zeszyty informacyjno-metodyczne doradcy zawodowego” (http://wupszczecin.home.pl/poradnik_gci/5_zeszyty_informacyjno_metodyczne/zeszyt_14.pdf).

WYWIAD Z FOTOGRAFEM

1. Dlaczego wybrał Pan zawód fotografa?

Do wyboru zawodu skłoniły mnie zainteresowania. Na osiemnaste urodziny dostałem od rodziców aparat. Bardzo polubiłem robienie zdjęć i przez długi czas fotografowałem amatorsko. Wcześniej wybrałem inną szkołę i zawód kelnera. Niestety problemy zdrowotne nie pozwoliły mi pracować w zawodzie, więc musiałem się przekwalifikować. Pomyślałem więc, że połączę pasję z pracą. I tak wybrałem zawód fotografa, który mi to umożliwił.

2. Czy wykonywany przez Pana zawód jest również zawodem wyuczonym?

Ukończyłem kurs zawodowy w tym kierunku. Na kursie nauczono mnie rejestracji obrazów z wykorzystaniem różnych technik fotograficznych oraz posługiwania się sprzętem fotograficznym i oświetleniowym. Oprócz tego uczono mnie jak organizować plan zdjęciowy. Nieodłącznym elementem nowoczesnej fotografii jest też grafika komputerowa, którą poznałem na kursie. To właściwie podstawa przy obróbce zdjęć.

3. Ile lat pracuje Pan w tym zawodzie?

Pracuję sześć lat. Na początku miała to być wakacyjna praca. Jednak spodobał mi się ten zawód i pracuję do dziś. W międzyczasie skończyłem kurs zawodowy, by jak najlepiej wykonywać zawód.

4. Proszę opisać stanowiska pracy, które dotychczas Pan zajmował wykonując zawód.

Cieężko jest mówić o stanowiskach, gdy pracuje się w małym zakładzie fotograficznym. Wykonuje się wtedy pracę na wszystkich potrzebnych stanowiskach. W moim przypadku jest to stanowisko fotografa i laboranta. Laborant to raczej praca z zakresu fototechniki. Praca fotografa natomiast polega przede wszystkim na rejestracji obrazu za pomocą aparatu oraz organizowaniu planu zdjęciowego. By to zrobić trzeba dobrać odpowiednie metody, sprzęt i materiały. Nie jest to tylko aparat i obiektyw. Bardzo ważne jest także prawidłowe oświetlenie planu zdjęciowego z zastosowaniem technik oświetleniowych. Konieczne jest też ustawianie odpowiedniego czasu naświetlania, balansu bieli i wykadrowanie modelu. Czasem trzeba też zdecydować o użyciu statywu lub lampy błyskowej. Fotografowie zajmują się różnymi zdjęciami, od zdjęć studyjnych po zdjęcia techniczne i plenerowe. Wszystko zależy od zamówienia klienta, którego obsługują. Po wykonaniu zdjęć fotograf jako laborant zajmują się ich obróbką, zarówno chemiczną jak i graficzną. Aktualnie większość tego procesu dokonują automatycznie fotolaby. Ja również zajmuję się fotografią tradycyjną. Wywołuję czarno-białe filmy i zdjęcia na powiększalniku. Potrzebuję do tego papieru fotograficznego, odczynników chemicznych, suszarek i kuwet. Po obróbce drukuje się zdjęcia i archiwizuje. Fotograf odpowiada również za konserwację sprzętu fotograficznego.

WYWIAD Z FOTOGRAFEM

5. W jakich kursach doszkalających uczestniczył Pan, aby podnieść/uzupełnić swoje kwalifikacje?

Uczestniczyłem w kursie fotografii liturgicznej. Taki kurs jest konieczny, by móc fotografować na ślubach, chrzcinach i innych uroczystościach kościelnych. Oprócz tego brałem udział w kursie fotografii portretowej i warsztatach fotograficznych z fotografii macro i fotografii reporterskiej. Oprócz tego często brałem udział w spotkaniach i kursach z obsługi sprzętu.

6. Czy jest Pan zrzeszony w jakimś związku, stowarzyszeniu, towarzystwie związanym z wykonywanym zawodem? Jeśli tak, to w jakich?

Należę do Polskiego Stowarzyszenia Fotografów Ślubnych. A ze względu na miejsce zamieszkania i pracy do Lubelskiego Towarzystwa Fotograficznego oraz do Grupy Fotografów Lubelskich.

7. Co wpływa na Pana satysfakcję z wykonywanego zawodu?

Myszę, że najbardziej satysfakcjonujące są nagrody w konkursach fotograficznych. To dla każdego fotografa potwierdzenie, że ktoś docenia ich jakość i styl pracy. Zawsze zadowolenie przynosi gdy widzę zdjęcia i wiem, że to dobre zdjęcia. Bardzo się cieszę, gdy klienci są zadowoleni z mojej pracy i mówią, że podobają się im moje zdjęcia.

8. Z jakimi narzędziami/materiałami lubi Pan najbardziej pracować?

Najbardziej lubię po prostu zdjęcia. Robienie ich, obróbka, to moja prawdziwa pasja. Bardzo lubię też pracę z fotografią tradycyjną, czyli prace w ciemni. Fotografia była kiedyś nazywana obrazem utajonym, gdyż nie widzieliśmy go zanim go nie wywołaliśmy. Lubię tą tajemnicę i oczekiwanie na zdjęcie.

9. Jakie wymagania stawiane są osobom wykonującym ten zawód?

Osoby, które chcą wykonywać ten zawód muszą mieć zdolności manualne. Bardzo ważny w tym zawodzie jest dobry wzrok. Fotograf musi dobrze rozróżniać barwy i formy. Choroby oczu, których nie da się skorygować np. okularami, będą tu raczej przeszkodą. By robić dobre zdjęcia, szczególnie reportażowe, konieczna jest również spostrzegawczość, koncentracja, refleks i podzielna uwaga.

10. Jakie cechy charakteru są przydatne w Pana zawodzie?

Fotograf powinien być artystą. Dlatego najważniejsze jest tu poczucie estetyki i wyobraźnia. Dobry fotograf musi być również cierpliwy i dokładny. Trzeba również pamiętać, że jest to praca z modelem. Konieczna jest więc tu otwartość na ludzi i odwaga. Trzeba być również elastycznym, jeśli chodzi o wymagania klienta. Osoba w tym zawodzie powinna być chętna do nauki. To jeden z tych zawodów, w którym wszystko może się zmienić w jednym sezonie. Trzeba więc znać nie tylko nowinki technologiczne, ale też obecnie panującą modę.

11. Proszę wskazać, jakie zainteresowania powinna mieć osoba, która wykonuje dany zawód, które są z nim związane?

W zawodzie zazwyczaj odnajdują się osoby interesujące się również grafiką komputerowa i montażem filmu. Jest to bardzo pomocne w fotografii. Co dziwne czasami naprawdę odległe dziedziny mogą tu być przydatne. Często jest tak, że najlepszymi fotografami przyrody są podróżnicy i przyrodniczy.

WYWIAD Z FOTOGRAFEM

12. Jakie wady zawodu może Pan wskazać?

Trzeba się liczyć z tym, że rynek jest już przesączony fotografami, szczególnie amatorami, którzy niskimi cenami psują rynek. Wszystko zaczęło się zmieniać wraz z popularnością aparatów cyfrowych. Klient stał się bardzo wymagający. Z mniejszym szacunkiem podchodzi do zawodu fotografa. Teraz każdy ma cyfrówkę. Czy zdjęcie zrobi wujek czy fotograf. Ludzie nie widzą różnicy i niechętnie praca wymaganą od nas cenę. Powoduje to, że zarobki fotografa są dość niskie. Ludzie nie doceniają tego, co fotograf umie, nie patrzą na umiejętności, przygotowanie czy koszt sprzętu. Myślą, że płacą tylko za to, że przyjdę. Według nich praca fotografa nie jest warta tyle, ile żąda. Fotografia, to nie jest proces myślowy, ale też twórczy. Nie płacimy tylko za zdjęcie na papierze, ale też za wyobraźnię i umiejętności.

13. Proszę wymienić najważniejsze zalety Pana zawodu.

Najważniejszą zaletą jest to, że w pracy można spełniać swoją pasję. Mimo coraz mniejszej popularności zakładów fotograficznych zawsze będą one potrzebne. Fachowcy tego zawodu będą ciągle poszukiwani. Fotografia to bardzo szerokie pojęcie. Jest ona właściwie obecna w każdej branży np. reklamie, muzyce, medycynie czy naukach przyrodniczych. Jeżeli więc fotografowanie w jednej kategorii nie spodoba się, zawsze można zacząć fotografować inną.

14. Jak opisałby Pan wpływ tego zawodu na zdrowie osoby wykonującej go?

Praca fotografa wymaga długotrwałego stania na nogach. Sesja na weselach czy innych uroczystościach często nie pozwala na odpoczynek. Trzeba tu także zwrócić uwagę na ciężkość sprzętu fotograficznego, który fotograf ma zazwyczaj przy sobie. Gdy długo robi się zdjęcia bardzo męczą się oczy, co powoduje problemy ze wzrokiem. Bardzo monotonne i długotrwałe jest tu obrabianie zdjęć. Zrobione zazwyczaj 800 zdjęć na ślubie, to dwa tygodnie pracy z wyborem zdjęć i ich obróbką. Siedzi się przy tym długo przed komputerem, co często powoduje ból kręgosłupa. Oprócz tego niebezpieczne potrafią być odczynniki chemiczne, używane w ciemni. Są one trujące i mają nieprzyjemny zapach.

15. Jakich zarobków może oczekiwać osoba wykonująca zawód fotografa?

Zarobki są różne. Jeżeli chodzi o zwykłe usługi, to jest to minimalna średnia krajowa. Natomiast lepiej jest w przypadku ślubów i wesel. Tu można dużo zarobić, ale też nakład pracy jest dużo większy. Natomiast bardzo dobrze zarabiają freelancerzy oraz fotografowie mody. Zarobki wahają się od 2 000 do 3 000 złotych.

16. Co poradziłby Pan młodzieży decydującej się na wybór tego zawodu?

Jeżeli ktoś kocha fotografię, to żadne wady zawodu nie przeszkodzą mu w jego wyborze. Jesteście fotografami amatorami i myślicie, że i tak umiecie wszystko bez szkoły? Zapewniam was, że się mylicie. W szkole zawsze nauczycie czegoś nowego. Dlatego uważam, że warto wybrać ten kierunek.

SPRAWDŹ SWOJĄ WIEDZĘ - QUIZY

Zapoznałeś się z charakterystyką zawodu. Teraz sprawdź swoją wiedzę i predyspozycje do zawodu rozwiązując quizy interaktywne.

